

Afgørelse truffet af:
Ankestyrelsen

Afgørelsesdato:
20-06-2013

Uds. dato:
28-06-2013

Nummer:
96-13

J.nr.
4300007-13

Status: Gældende

Principafgørelse om: **hjemgivelsesperiode - hjemgivelse - anbringelsesgrundlag**

Lov:

Lov om social service - lovbekendtgørelse nr. 810 af 19. juli 2012 - § 68

Resumé:

Principafgørelsen fastslår

En kommunalbestyrelse skal træffe afgørelse om en hjemgivelsesperiode, uanset om der er tale om ophør af en frivillig eller tvangsmæssig anbringelse, når børn og unge-udvalget ikke finder, at der er et fortsat anbringelsesgrundlag.

På baggrund af en konkret vurdering af barnets behov skal en kommune fastsætte en hjemgivelsesperiode, når en anbringelse ophører. Hjemgivelsesperioden kan vare op til 6 måneder, og perioden skal fastsættes, uanset om barnet er frivilligt eller tvangsmæssigt anbragt uden for hjemmet. Kommunen kan undlade at træffe afgørelse om en hjemgivelsesperiode, hvis der foreligger særlige forhold.

Særlige tilfælde kan for eksempel være, hvis plejeforholdet ophører samtidig med, at barnet af andre årsager skal hjemgives. Her kan det være bedst, at barnet kommer direkte hjem til forældrene. Det kan også være, hvor hjemgivelsen sker lige op til skolestart, og hvor det vil være bedst for barnet at komme hjem hurtigt og starte i en ny skole samtidigt med andre børn.

Afgørelser om hjemgivelse

En anbringelse uden for hjemmet skal ophøre, når formålet med foranstaltningen er opnået, når foranstaltningen ikke længere er formålstjenlig, eller når den unge fylder 18 år.

Et barn, der er anbragt uden for hjemmet, kan kun hjemgives til forældrene, når kommunalbestyrelsen forinden har truffet en afgørelse herom. Kommunalbestyrelsen skal således altid træffe afgørelse om, at en hjemgivelse skal ske, samt tage stilling til, om der skal være en hjemgivelsesperiode.

En tvangsmæssig eller en frivillig anbringelse uden for hjemmet kan ophøre enten på baggrund af, at kommunalbestyrelsen træffer afgørelse om hjemgivelse eller på initiativ af forældremyndighedsindehaveren eller den unge, der er fyldt 15 år. Kommunalbestyrelsens behandling af sagen kan enten føre til, at de kan træffe afgørelse om hjemgivelse og hjemgivelsesperiode, eller føre til, at en hjemgivelse ikke kan imødekommes, hvormed sagen forelægges for børn og unge-udvalget.

Formålet med hjemgivelsesperioden

Formålet med fastsættelse af en hjemgivelsesperiode er at hindre, at en hjemgivelse sker pludseligt og uden forberedelse, så den er til skade for barnets trivsel og udvikling. Det velovervejede og tilrettelagte forløb vægtes dermed højere end forældrenes mulighed for at få barnet hjem umiddelbart. Barnet får dermed mulighed for at sige ordentligt farvel til anbringelsesstedet og barnet kan gennem hyppigere samvær med forældrene vænne sig til at skulle hjem.

Kommunalbestyrelsen får samtidig mulighed for at tilrettelægge hjemgivelsen, herunder vurdere, om der er behov for støtte til barnet, den unge eller forældrene efter hjemgivelsen og forberede denne støtte. Derudover

vil der også ofte være behov for, at kommunalbestyrelsen i samarbejde med forældrene sikrer, at der er gode forhold for barnet efter hjemgivelsen i form af passende skole og fritidstilbud straks efter hjemgivelsen.

Kommunalbestyrelsen får også mulighed for at overveje, om en hjemgivelsesperiode skal benyttes til at vurdere, om sagen skal forelægges børn og unge-udvalget med henblik på afgørelse om tvangsmæssig anbringelse.

Afgørelse:

1. Baggrund for at behandle sagen

Ankestyrelsen har behandlet sagen for at afklare, om kommunalbestyrelsen skal træffe afgørelse om hjemgivelse og hjemgivelsesperiode efter servicelovens § 68, stk. 2, når børn og unge-udvalget ikke finder, at der er et fortsat anbringelsesgrundlag.

2. Reglerne

Lov om social service:

Efter servicelovens § 68 skal kommunalbestyrelsen træffe afgørelse om hjemgivelse og fastsætte en hjemgivelsesperiode, når et barn skal hjemgives til forældrene.

Hvis barnet er frivilligt anbragt, skal kommunalbestyrelsens afgørelse om hjemgivelse og fastsættelse af hjemgivelsesperiode træffes inden 7 dage, fra forældrene henvender sig med ønske om at få hjemgivet barnet, eller hvor en ung, der er fyldt 15 år, anmoder om at blive hjemgivet fra en frivillig anbringelse.

Kommunalbestyrelsen kan alene undlade at fastsætte en hjemgivelsesperiode i særlige tilfælde.

3. Andre Principafgørelser

Følgende Principafgørelser er brugt ved afgørelsen og gælder stadig:

46-13 fastslår, at mellemkommunal refusion forudsætter, at der er et ubrudt forløb. En kommunes refusionspligt bortfalder, når opholdskommunen træffer afgørelse om, at et barn skal hjemgives. Hvis det efterfølgende viser sig, at barnet må genanbringes, og det er åbenbart, at afgørelsen om hjemgivelse var ubegrundet, er det hjemgivelseskommunen, der har pligt til at dække udgifterne. Det forhold, at hjemgivelseskommunen efterfølgende vurderede, at der ikke var grundlag for hjemgivelsen, genskaber ikke det afbrudte refusionsforløb.

R-5-08 fastslår i en sag om hjemgivelse, at "Ved ubegrundet skulle forstås, at der ikke var oplyst om forhold, der belyste, at der ikke længere var behov for en anbringelse." Begrebet ubegrundet refererer altså til grundlaget for hjemgivelsen

4. Den konkrete afgørelse

Ankestyrelsen har i møde truffet afgørelse i sagen om, hvorvidt kommunalbestyrelsen skulle have truffet afgørelse om hjemgivelse og hjemgivelsesperiode efter servicelovens § 68, stk. 2, når børn og unge-udvalget ikke fandt, at der var et fortsat anbringelsesgrundlag.

Resultatet er

- Kommunalbestyrelsen skulle have truffet afgørelse om hjemgivelse og hjemgivelsesperiode, inden NN blev hjemgivet

Vi er således kommet til samme resultat som det sociale nævn i Statsforvaltningen YY.

Der var enighed på mødet.

Begrundelsen for afgørelsen

Vi vurderer, at en kommunalbestyrelse skal træffe afgørelse om en hjemgivelsesperiode, uanset om der er tale om ophør af en frivillig eller tvangsmæssig anbringelse, når børn og unge-udvalget ikke finder, at der er et fortsat anbringelsesgrundlag.

Ifølge servicelovens bestemmelser, skal en anbringelse uden for hjemmet ophøre, når formålet med foranstaltningen er opnået, når foranstaltningen ikke længere er formålstjenlig, eller når den unge fylder 18 år.

Et barn, der er anbragt uden for hjemmet, kan kun hjemgives til forældrene, når kommunalbestyrelsen forinden har truffet en afgørelse herom. Kommunalbestyrelsen skal således altid træffe afgørelse om en hjemgivelsesperiode. Hjemgivelsesperioden kan vare op til 6 måneder.

Kommunalbestyrelsen kan alene undlade at fastsætte hjemgivelsesperiode i særlige tilfælde. Det altovervejende udgangspunkt er således, at der skal fastsættes en hjemgivelsesperiode.

Formålet med at fastsætte en hjemgivelsesperiode er at hindre, at en hjemgivelse sker pludseligt og uden forberedelse, så den er til skade for barnets trivsel og udvikling. Barnet får hermed mulighed for at sige ordentligt farvel til anbringelsesstedet og kan for eksempel gennem hyppigere samvær med forældrene vænne sig til at skulle hjem.

Kommunalbestyrelsen får samtidig mulighed for at tilrettelægge hjemgivelsen, herunder vurdere om der er behov for støtte til barnet eller den unge eller forældrene efter hjemgivelsen og forberede denne støtte. Derudover vil der ofte være behov for, at kommunalbestyrelsen i samarbejde med forældrene sikrer, at der er gode forhold for barnet straks efter hjemgivelsen i form af passende skole og fritidstilbud.

Kommunalbestyrelsen har også mulighed for i hjemgivelsesperioden at overveje, om sagen skal forelægges børn og unge-udvalget med henblik på afgørelse om tvangsmæssig anbringelse.

Vi har lagt vægt på, at det det har været lovgivers hensigt, at en hjemgivelse skal fastsættes under hensyn til muligheden for at sikre en skånsom og planlagt hjemgivelse for barnet eller den unge. Ligeledes har det været lovgivers hensigt at hindre, at en hjemgivelse sker pludseligt og uden forberedelse, så den er til skade for barnets trivsel og udvikling.

Vi har også lagt vægt på, at bestemmelsen skal understøtte den samlede ændrede proces omkring hjemgivelse, hvor det velovervejede og tilrettelagte forløb for barnet eller den unge vægtes højere end forældrenes mulighed for at få barnet hjem. Der sættes således i højere grad fokus på barnet eller den unges behov i hjemgivelsessituationen - frem for forældrenes ønsker.

I den konkrete sag finder vi, at A kommune burde have fastsat en hjemgivelsesperiode, før hjemgivelsen af NN blev gennemført, selvom børn og unge-udvalget ikke fandt, at der var et anbringelsesgrundlag, efter at forældrene tilbagekaldte samtykke til anbringelsen.

Oplysninger i sagen

Vi har afgjort sagen på grundlag af:

- De oplysninger, som forelå da det sociale nævn i Statsforvaltningen YY traf afgørelse i sagen
- Det sociale nævns afgørelse
- Klagen til Ankestyrelsen af A Kommune
- Nævnets genvurdering